

31

wiernych zwierzków, które odcisnęły
śladę swoich łap w historii

Text © Kimberlie Hamilton 2019
Copyright © for the translation by Małgorzata Bortnowska
Copyright © for the Polish edition by SIW Znak sp. z o.o., 2020

Ilustracja na okładce
Risa Rodil

Ilustracje: Allie Runnion, Andrew Gardner, Becky Davies, Charlotte Archer,
Emma Jayne, Holly Sterling, Hui Skipp, Jessica Smith, Katie Wilson, Lily Rossiter,
Michelle Hird, Nan Lawson, Olivia Holden, Rachel Allsop, Rachel Sanson
i Sam Loman
Wizerunki Elsy i Whiskersa: Sarah Kathryn Bean (s. 141)

Liternictwo na okładce
AGRAFKA DESIGN Agnieszka Kucharz-Gulis

Adaptacja okładki
Maria Gromek

Adaptacja projektu wnętrza i łamanie
Piotr Poniedziałek

Opieka redakcyjna
Paulina Tracz
Elżbieta Kot

Adiustacja
Urszula Horecka

Korekta
Anastazja Oleśkiewicz
Magdalena Wołoszyn | Obłądnie Bezbłądnie

Indeks
Anna Gądek

ISBN 978-83-240-5238-7

Przeczytaj, co o książce sądzą inni czytelnicy, i oceń ją na [lubimyczytać.pl](https://www.lubimyczytac.pl)

Książki z dobrej strony: www.znak.com.pl
Więcej o naszych autorach i książkach: www.wydawnictwoznak.pl
Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, 30-105 Kraków, ul. Kościuszki 37
Dział sprzedaży: tel. 12 61 99 569, e-mail: czytelnicy@znak.com.pl
Wydanie I, Kraków 2020
Druk i oprawa: Perfekt

KIMBERLIE HAMILTON

OPOWIEŚCI PSACH KTÓRE ratowały świat

31 wiernych zwierzaków,
które odcisnęły ślady swoich łap w historii

Przekład Małgorzata Bortnowska

znak emotikon

Kraków 2020

BUDDY

PIERWSZY AMERYKAŃSKI PIES PRZEWODNIK

Zanim w Stanach Zjednoczonych pojawiły się psy przewodnicy, niewidomi musieli polegać prawie we wszystkim na innych ludziach. Wszystko to zmieniło się jednak dzięki pewnej suczce o imieniu Buddy.

W roku 1927 popularne czasopismo opublikowało artykuł o europejskim programie tresury psów na przewodników dla żołnierzy, którzy stracili wzrok podczas wojny. Ojciec dziesięcioletniego Morrisa Franka napisał do autorki – mieszkającej w Szwajcarii Amerykanki Dorothy Harrison Eustis, hodowczynie i treserki psów – prosząc ją, by pomogła jego synowi, który całkowicie stracił wzrok.

Kobieta zaprosiła Morrisa do siebie na spotkanie i przedstawiła mu pięknego i niezwykle inteligentnego owczarka niemieckiego. Morris nazwał suczkę Buddy. Spędzili kilka miesięcy, ucząc się, jak razem pracować, porozumiewając się za pomocą sztywnej rączki przymocowanej do uprzęży psa.

Kiedy Morris wrócił do Nowego Jorku, czekała na niego z niecierpliwością chmara dziennikarzy pragnących ujrzeć pierwszego amerykańskiego psa przewodnika w akcji. Jeden z reporterów podpuścił ich, by przeszli przez ulicę pełną taksówek, przechodniów i autobusów. Było to wyzwanie większe niż wszystko, z czym Morris i Buddy mierzyli się na treningu, ale suczka ze spokojem godnym mistrzyni przedostała się przez jezdnię.

Morris założył później The Seeing Eye (Widzące Oko), pierwszą szkołkę psów przewodników w Stanach Zjednoczonych. Z Buddy u boku walczył o zmianę prawa, by ludziom niewidomym wolno było poruszać się wszędzie z psami, w tym wchodzić do restauracji, przebywać w miejscach pracy i korzystać z transportu publicznego.

Morris lubił mawiać, że Buddy dała mu „boski dar wolności”. Utorowała drogę tysiącom innych pracujących obecnie psów przewodników.

OKOŁO 1928–1938

USA

PSY, KTÓRE UWIELBIAJĄ POMAGAĆ

BUDDY nie tylko była najlepszą przyjaciółką Morrisa Franka – pomogła mu też odzyskać pewność siebie i niezależność. Obecnie **PSY POMOCNICY** (inaczej psy opiekunowie, psy asystujące) pomagają ludziom na rozmaite sposoby.

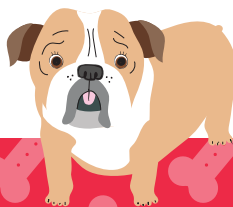
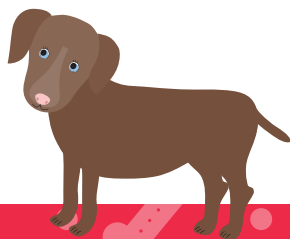
PSY PRZEWODNICY pomagają niewidomym ludziom w pokonywaniu przeszkód. Towarzystwo niewidomym od wieków, już w czasach starożytnego Rzymu!

PSY DLA NIEŚŁYSZĄCYCH pomagają ludziom głuchym lub niedosłyszącym, powiadamiając ich o takich dźwiękach jak alarmy, dzwonki do drzwi czy płacz niemowląt.

PSY OPIEKUNOWIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH RUCHOWO, takie jak Sully, towarzysz byłego prezydenta USA George'a H.W. Busha, potrafią otwierać drzwi, przynosić na komendę różne rzeczy i wykonywać rozmaite codzienne zadania. Sully pomagała nawet byłemu prezydentowi oddać głos w wyborach!

PSY ALARMUJĄCE DLA CUKRZYKÓW potrafią wykryć zmiany poziomu cukru we krwi i albo ostrzegają wtedy swojego człowieka, albo włączają sygnał alarmowy, gdy potrzebna jest pomoc lekarska.

PSY SYGNALIZUJĄCE ATAK EPILEPSJI są uczone, by szczekały albo nacisnęły guzik alarmu, jeśli ktoś ma atak epilepsji. Potrafią też zaprowadzić chorą osobę w bezpieczne miejsce i przynieść lekarstwo albo telefon.

PSY ASYSTUJĄCE OSOBOM Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI pomagają ludziom zmagającym się z zaburzeniami emocjonalnymi takimi jak depresja, stany lękowe i zespół stresu pourazowego (PTSD).

PSY ASYSTUJĄCE OSOBOM Z AUTYZMEM są wielką pomocą dla dzieci dotkniętych tą chorobą. Przetłumają pierwsze lody w kontaktach społecznych i tak jak prawdziwi przyjaciele podnoszą je na duchu w stresujących je sytuacjach.

PSY DLA ALERGIKÓW są szkolone do wykrywania węchem alergenów takich jak orzeszki ziemne albo gluten. Często są towarzyszami dzieci.

GALERIA SŁAWY PSÓW POMOCNIKÓW

ENDAL to labrador retriever, który był **NAJSŁYNNIEJSZYM PSEM POMOCNIKIEM** w Wielkiej Brytanii. Znał ponad sto komend głosowych i sygnałów ręką, potrafił przynosić różne rzeczy z półek, załadować i opróżnić pralkę i nawet wyjąć pieniądze z bankomatu! Został nagrodzony **ZŁOTYM MEDALEM PDSA** i wybrany na „**PSA POMOCNIKA TYSIĄCLECIA**”.

CZY WIESZ, ŻE...
PSY POMOCNICY
SĄ SZKOLONE, BY
ZAŁATWIAŁY SVOJE
POTRZEBY NATURALNE
NA KOMENDĘ!

Psy ratują świat i zmieniają bieg historii!

Poznaj historie prawdziwych psich bohaterów, którzy przyłożyli łapę do tego, by świat był lepszy. Jak tego dokonali?

Antis, psi lotnik, towarzyszył żołnierzom na pokładach samolotów w trakcie drugiej wojny światowej. Suczka **Oddball** opiekowała się pingwinami w Australii. **Trakr**, niezłomny owczarek niemiecki, ratował ocalałych pod gruzami World Trade Center. A urocza i harda **Fortune** tak bardzo podpadła samemu Napoleonowi, że aż chciał się jej pozbyć.

Przygotuj się na moc faktów i bohaterskich wyczynów, od których aż sierść się jeży!

*Kudłata i rozszczekana lektura
dla wszystkich, którzy mają bzika
na punkcie
psów.*

ISBN 978-83-240-5238-7

9 788324 052387 >

znak.com.pl
KSIĄŻKI Z DOBREJ STRONY

Cena 44,99 zł

Ilustracje na okładce: Risa Rodil